

Participatieplan Hekerbeekdal

Datum 13 april 2021
Versie 1.0
Status Definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding van de verkenning	3
1.2	Het plangebied	3
1.3	Onze doelstelling	4
2	Participatieplan: waarom en wat is het?	4
3	De vorm van participatie: een proces in meerdere stappen	5
3.1	Stap 1: De inventarisatie	6
3.2	Stap 2: De oplossingsrondes	6
3.3	Stap 3: De terugkoppeling	7
3.4	Na de Verkenningfase	7
4	Altijd in contact	7

1 Inleiding

De verkenning Hekerbeekdal is een gezamenlijk project van de gemeente Valkenburg aan de Geul, gemeente Voerendaal en Waterschap Limburg: zij zijn de *Verkenners*. De Verkenners maken bekend dat een verkenning wordt gestart naar het verminderen van wateroverlast en het klimaat adaptief inrichten van de leefomgeving Hekerbeekdal. Waterschap Limburg treedt namens deze samenwerkende overheden op als trekker van de verkenning.

De Verkenners hebben het voornemen om samen met de omgeving een analyse te maken van de fysieke leefomgeving en te bekijken welke maatregelen hier nodig zijn om het Hekerbeekdal, gelegen in de gemeenten Valkenburg aan de Geul en Voerendaal, klimaatrobuust in te richten. Daarbij verkennen we ook of er nog andere bestaande initiatieven meegenomen kunnen worden en welke behoeftes en kansen er naast wateroverlast leven in het plangebied.

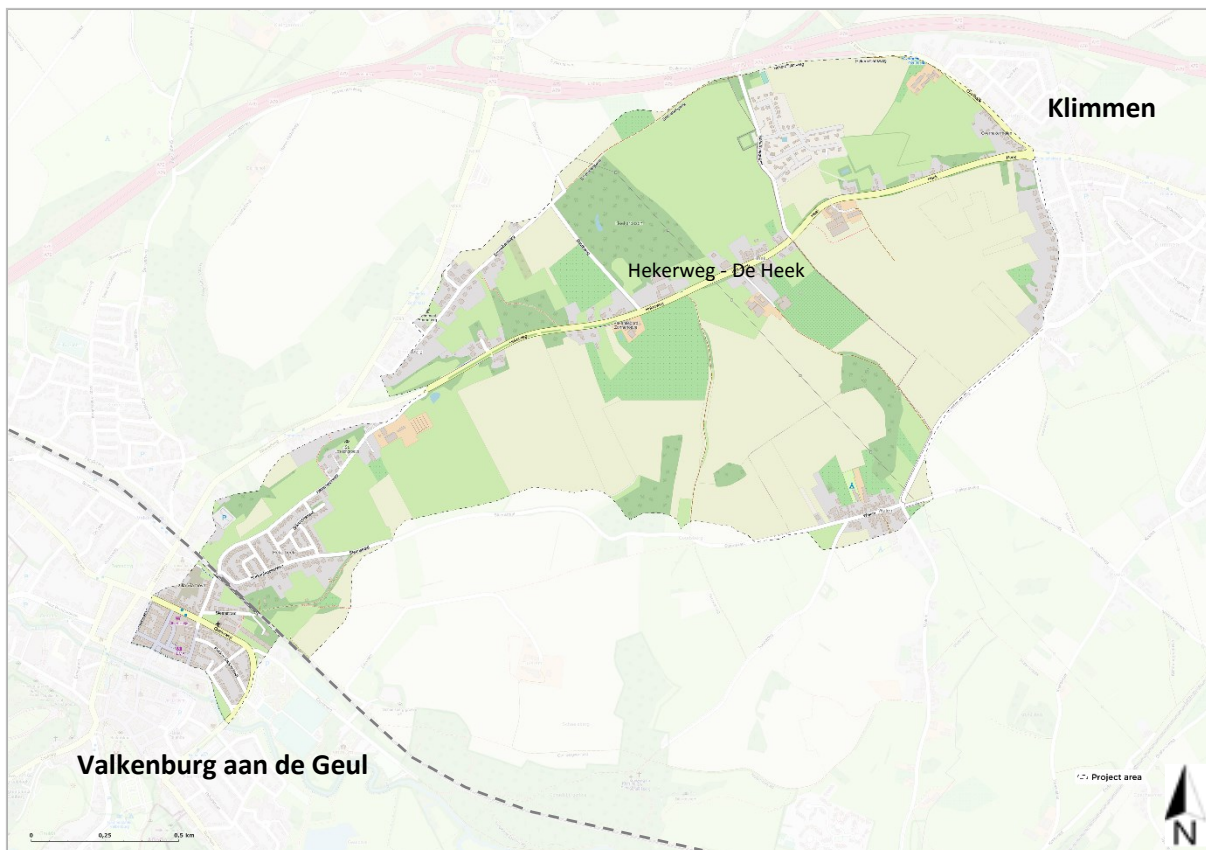
In dit participatieplan geven we aan hoe we organiseren dat mensen kunnen deelnemen (participeren) aan de verkenning; waarover en wanneer we met de omgeving in gesprek gaan en wanneer en waar de omgeving inbreng kan leveren. In dit participatieplan geven we ook aan hoe we omgaan met de inbreng die belanghebbenden en belangstellenden leveren en hoe we die inbreng in de plannen verwerken.

1.1 Aanleiding van de verkenning

Als gevolg van de klimaatverandering veroorzaken hoosbuien steeds vaker wateroverlast in de dalen van het Limburgse Heuvelland. Waterschap Limburg is het programma Water in Balans gestart om samen met partners en betrokkenen die wateroverlast te verminderen. Eén van de overlastgebieden is het Hekerbeekdal tussen Klimmen en de Geul in Valkenburg.

1.2 Het plangebied

Het Hekerbeekdal ligt in de gemeenten Valkenburg aan de Geul en Voerendaal, tussen het plateau bij Klimmen en de Geul. Vanaf het plateau stroomt het water langs de Heek, de Hekerweg en de Hekerbeekweg naar Valkenburg. De beek is ongeveer 2,5 km lang en is niet permanent watervoerend, wat betekent dat er niet continu water door de beek stroomt. Halverwege wordt de Hekerbeek gevoed met (grond)water van de natuurlijke bron van de Losbrouckbeek. De afbeelding geeft het plangebied weer.

Figuur 1: Plangebied Verkenning Hekerbeekdal

1.3 Onze doelstelling

Het doel van de verkenning is om samen met de inwoners en belanghebbenden in het Hekerbeekdal de wateroverlast in kaart te brengen, ervaringen met elkaar te delen en oplossingen te vinden die wateroverlast verminderen en die de leefomgeving verbeteren. Dit doen we in een gebiedsgerichte aanpak waarbij ook bekeken wordt of er nog andere bestaande initiatieven meegenomen kunnen worden. Het resultaat van de verkenning is een voorkeursalternatief.

2 Participatieplan: waarom en wat is het?

Inbreng van inwoners en andere betrokkenen zorgt voor betere plannen. Daarom nodigen wij inwoners en betrokkenen uit om op meerdere momenten in deze verkenning hun ideeën en ervaringen met ons te delen. Het belangrijkste is dat iedereen (inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen) die wateroverlast ervaart in het plangebied Hekerbeekdal, en iedereen die deel uitmaakt van een mogelijke oplossing, de kans krijgt om mee te denken en mee te werken. Wateroverlast verminderen doen we samen, hiervoor hebben we elkaar nodig. Door samen te werken maken we van de Hekerbeek een robuust en klimaatadaptief beekdal!

Doel van de participatie is:

- ⇒ het informeren van belanghebbenden en belangstellenden over de verkenning;
- ⇒ het in staat stellen van belanghebbenden om tijdig en op zinvolle wijze inbreng te leveren door overlastknelpunten en oplossingen aan te dragen of ideeën in te brengen om wateroverlast te verminderen en/of de leefomgeving te verbeteren;
- ⇒ het aan de belanghebbenden vragen wat zij van de mogelijke oplossingen vinden;

- ⇒ het terugkoppelen naar de omgeving over de manier waarop de aangedragen ideeën en oplossingen zijn verwerkt en het waarom daarvan;
- ⇒ het bijdragen aan begrip en draagvlak voor de ingrepen in de leefomgeving die uiteindelijk tot uitvoering gaan komen; zowel bij inwoners en ondernemers als bij bestuurders en overheden.

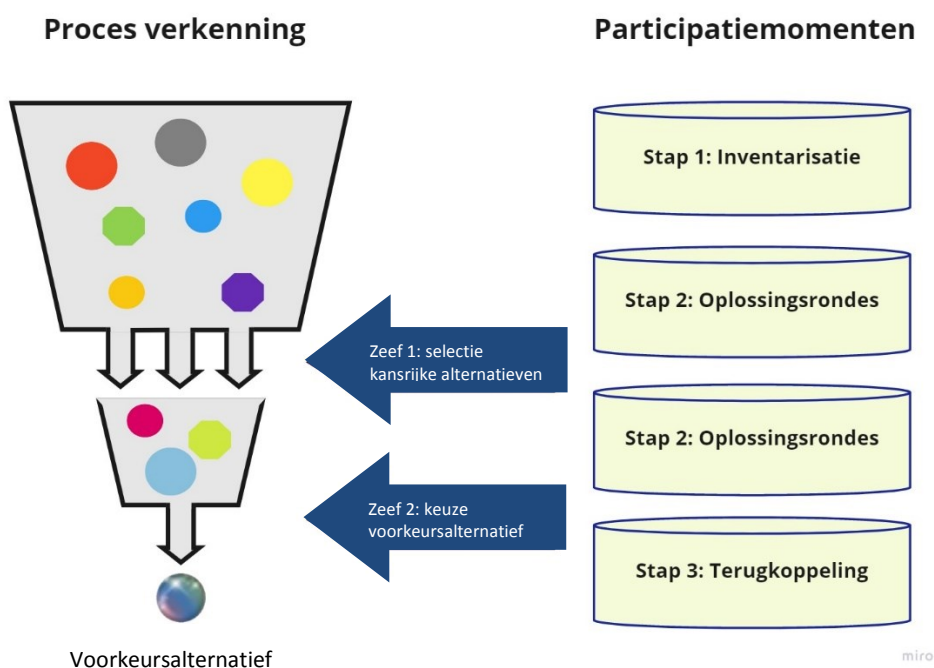
3 De vorm van participatie: een proces in meerdere stappen

Om tot een voorkeursalternatief te komen, doorlopen we vanaf het voorjaar van 2021 drie stappen. Bij elke fase is aangegeven welke mogelijkheden er zijn om mee te doen.

- (1) **De inventarisatie:** het in kaart brengen van de wateroverlastknelpunten, ervaringen ophalen, mogelijke oplossingen verkennen die de wateroverlast verminderen en benoemen van andere kansen en knelpunten die de leefomgeving van het Hekerbeekdal verbeteren;
- (2) **De oplossingsrondes:** het uitwerken en waarderen van oplossingen;
- (3) **De terugkoppeling:** het terugkoppelen en rapporteren van de resultaten en het opstellen van het voorkeursalternatief.

In elke ronde krijgt de omgeving de ruimte voor inbreng van ideeën, oplossingen, initiatieven of aandachtspunten. Dit kan door deelname aan bijeenkomsten, zoals inloopmomenten en/of (online) informatiebijeenkomsten, waarbij we de geldende corona-maatregelen te allen tijde in acht nemen. Maar ook door deelname aan de omgevingswerkgroepen of door aandachtspunten op de kaart te zetten op het online platform Met Elkaar. Als een inwoner of belanghebbende vragen heeft die zich beter lenen voor een persoonlijk gesprek, dan voeren we een keukentafelgesprek.

Het volgende figuur schetst het werkproces om tot een voorkeursalternatief voor het Hekerbeekdal te komen in relatie tot de participatiemomenten.

Figuur 2: Werkproces verkenning i.r.t. participatiemomenten

Stap	Focus van inbreng	Hoe
Inventarisatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ervaren wateroverlast ▪ Belangen en aandachtspunten ▪ Wensen en ideeën ▪ Invulling en taak omgevingswerkgroepen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ (Digitale) Informatiebijeenkomst en/of inloopmomenten ▪ Eventueel keukentafelgesprekken ▪ Platform Met Elkaar ▪ Enquête/interviews
Oplossingsrondes	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mogelijke oplossingen ▪ Beoordelingscriteria alternatieven ▪ Uitwerking oplossingen ▪ Waardering van de oplossingen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Werken met omgevingswerkgroepen ▪ Eventueel keukentafelgesprekken ▪ Platform Met Elkaar
De terugkoppeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Concept voorkeursalternatief presenteren ▪ Nota Voorkeursalternatief opstellen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ (Digitale) Informatiebijeenkomst ▪ Platform Met Elkaar

Tabel 1: Samenvatting participatieproces

3.1 Stap 1: De inventarisatie

Tijdens de inventarisatiefase gaan de verkenner actief de omgeving in. Wij gaan in gesprek over de gebiedsopgave en horen graag hoe het gebied wordt ervaren, waar kansen, knelpunten en oplossingen liggen om onder meer wateroverlast in het Hekerbeekdal te verminderen. Daarom nodigen wij alle inwoners en belanghebbenden uit om deel nemen aan:

- Bijeenkomsten en/of inloopmomenten (fysiek of digitaal);
- Persoonlijke gesprekken (fysiek of digitaal);
- Het digitale platform Met Elkaar, waar ieder zijn probleem, idee, wens of kans op de kaart kan zetten. Kijk hiervoor op: www.waterschaplimburg.nl/hekerbeekdal.

We starten met de inventarisatiefase in het voorjaar van 2021.

3.2 Stap 2: De oplossingsrondes

Bij stap 2 stellen we Omgevingswerkgroepen samen die gezamenlijk met de Verkenner aan de slag gaan. Het idee is om tijdens één of meerdere oplossingsrondes samen met inwoners en belanghebbenden, die in de Omgevingswerkgroepen zitten, aan de slag te gaan met de opgehaalde informatie. We bespreken de mogelijkheden van de aangedragen ideeën.

Omgevingswerkgroep: Wij streven hierbij naar een gemêleerde samenstelling, omdat elk gebied binnen het stroomgebied van de Hekerbeek zijn eigen kenmerken en wateroverlastknelpunten heeft. Bij de start van de verkenning denken we aan 1 of 2 omgevingswerkgroepen, waarin steeds zo'n 10 mensen met verschillende belangen en achtergronden deelnemen. Mogelijk verandert het aantal werkgroepen, daar dit afhankelijk is van de behoefte vanuit de mensen in het gebied. De inwoners die zitting nemen in een Omgevingswerkgroep doen dat op persoonlijke titel.

We bekijken hoe de oplossingen in relatie staan tot onder andere het verminderen van wateroverlast, de leefbaarheid, de effectiviteit van de maatregel, het budget en de technische

haalbaarheid. Ongetwijfeld wil niet iedereen hetzelfde. Daarom bieden wij de Omgevingswerkgroep de mogelijkheid om de aangedragen oplossingen te waarderen.

De Verkenners gaan met deze input tijdens zeefronde 1 (zie figuur 2) aan de slag. Ze nemen ideeën en oplossingen in beschouwing, rekening houdend met diverse criteria zoals haalbaarheid, effectiviteit, kosten en baten, ruimtelijk beleid etc. Hun afweging leggen zij voor aan de omgeving. In samenspraak werken de Verkenners dit uit tot aanbevelingen die een plek krijgen in de Nota Voorkeursalternatief. Vervolgens leggen de Verkenners de aanbevelingen en de Nota Voorkeursalternatief tijdens zeefronde 2 voor aan het bestuur van het waterschap en de beide gemeenten.

3.3 Stap 3: De terugkoppeling

In de laatste stap van de verkenningfase formuleren we de voorkeur voor de maatregelen in het gebied. Het zogeheten voorkeursalternatief wordt gepresenteerd aan de omgeving (de **terugkoppeling**) en iedere betrokkene kan daar op reageren.

3.4 Na de Verkenningfase

Met de Nota Voorkeursalternatief sluiten we de Verkenningfase af. De verkenners gaan daarna het traject in om samen afspraken te maken over hoe het voorkeursalternatief verder wordt uitgewerkt in de planuitwerkingsfase en welke onderdelen worden gerealiseerd in de Uitvoeringsfase. De Nota Voorkeursalternatief is dus het sluitstuk van de verkenningfase en het startpunt voor de planuitwerkingsfase.

In de verkenning nemen we geen voorkeursbeslissing in de zin van de Omgevingswet. De Nota Voorkeursalternatief is een bestuurlijke voorkeur en geen voorkeursbeslissing. Op de Nota Voorkeursalternatief kan de omgeving reageren.

Het traject van besluitvorming start aan het einde van de planuitwerkingsfase. In de planuitwerkingsfase zullen dan ook besluiten worden genomen die openstaan voor rechtsbescherming. Over dit proces informeren wij iedereen in een later stadium.

4 Altijd in contact

De Verkenners vinden het belangrijk om voortdurend contact te kunnen onderhouden met alle betrokkenen in het gebied. Daarvoor gebruiken we het digitale informatieplatform Met Elkaar www.waterschaplimburg.nl/hekerbeekdal. Hier verzamelen we informatie over het gebied, het project, geven we antwoorden op veelgestelde vragen en delen we aanvullende informatie die in de loop van het proces beschikbaar komt zoals de planning. Via de website kan iedereen zich ook aanmelden voor de digitale nieuwsbrief. Zo blijft elke belangstellende op de hoogte van de laatste stand van zaken.

Namens de Verkenners stelt Waterschap Limburg een omgevingsmanager aan. Die is onder meer belast met de organisatie en uitvoering van het Participatieplan en is voor alle betrokkenen het aanspreekpunt. Geert Hendrickx vervult de rol van omgevingsmanager voor het Hekerbeekdal. Geert is bereikbaar via 088 8890100 of g.hendrickx@waterschaplimburg.nl.